

Alkotmányjogi záróvizsga tételsor – DE ÁJK jogász szak

A jelölt a záróvizsgán A és B tételt tartalmazó feladatot húz. Választása szerint az egyik tétel írásbeli vázlatát elkészíti, ismereteit szóban előadja, és válaszol a vizsgáztató kérdéseire. A vizsgáztató a vázlat alapján eltekinthet az ismeretek részletes szóbeli előadásától. Ha a jelölt az első részfeladatát teljesítette, akkor a másik tétel anyagából szóban kap kérdéseket a vizsgáztatótól.

A záróvizsga anyaga:

- az előadásokon és a záróvizsga-előkészítőn elhangzottak,
- a hatályos Alaptörvény és a jogforrásjegyzékben felsorolt jogszabályok, alkotmánybírósági határozatok és EJEB-döntések, valamint
- a tanszék felkészülést segítő vázlatai és a megadott szakirodalom.

A.

A/1. Alkotmányfogalmak és az alkotmányosság alapelvei: népszuverenitás, hatalommegosztás, jogállam, demokrácia

A/2. Alkotmányozó és alkotmánymódosító hatalom. Az alkotmányellenes alkotmánymódosítás problémája

A/3. Alkotmányozási eljárások: alkotmányos átalakulás (1989-1990), az Alaptörvény keletkezése (2010-2011) és módosításai

A/4. Jogforrások: Alaptörvény, jogszabály, közjogi szervezetszabályozó eszköz, AB határozat, jogegységi határozat

A/5. Az Európai Unió joga és a nemzetközi jog a magyar jogforrási rendszerben

A/6. Alkotmányértelmezés: értelmezési módszerek, az Alaptörvény értelmezési szabályai, az Alaptörvény hatálybalépése előtt keletkezett AB határozatok alkalmazhatósága

A/7. Képviseleti demokrácia I: választási rendszerek, választási alapelvek, választójog az Alaptörvényben

A/8. Képviseleti demokrácia II: az országgyűlési képviselők, a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek és az Európai Parlament magyar tagjainak választási eljárási szabályai

A/9. Közvetlen demokrácia: népszavazás, európai polgári kezdeményezés

A/10. Parlament I: az Országgyűlés szervezete, működése, a képviselők jogállása, frakciók, bizottságok

A/11. Parlament II: törvényhozási eljárás

A/12. Alkotmánybírászkodás I: típusok, igazolási kérdései, a magyar alkotmánybírászkodás 1990 és 2011 között (actio popularis, a normakontroll jelentősége)

A/13. Alkotmánybírászkodás II: az Alkotmánybíróság szervezete, az alkotmánybírák választása, az AB Alaptörvényben és törvényben nevesített hatáskörei (kivéve az alkotmányjogi panasz), az AB eljárása

A/14. Államfő: a köztársasági elnök funkciója, hatáskörei, a tisztség keletkezése és megszűnése, felelőssége

A/15. Végrehajtó hatalom: a miniszterelnök státusza, választása és a tisztség megszűnése, a Kormány összetétele, megbízatása és hatáskörei

A/16. Igazságszolgáltatás I: bírói függetlenség, a bírák jogállása, bírósági szervezet és igazgatás

A/17. Igazságszolgáltatás II: a bírászkodás és az alkotmánybírászkodás kapcsolata (alkotmányjogi panaszok típusai, konkrét utólagos normakontroll, jogegységi határozat felülvizsgálata)

A/18. Ombudsman: az alapvető jogok biztosának hatáskörei és eljárása, a helyettesek jogállása

A/19. Ügyészség: helye a hatalmi ágak rendszerében, funkciója, szervezete, a legfőbb ügyész és az ügyészek jogállása

A/20. Közpénzügyek: a költségvetésre, az államadóságra és a köztulajdonra vonatkozó alkotmányos szabályok, Magyar Nemzeti Bank, Állami Számvevőszék, Költségvetési Tanács

A/21. Különleges jogrend

B.

- B/1. Állampolgárság: a magyar állampolgárság keletkezése, megszűnése, eljárási szabályok
- B/2. Emberi jogok általános kérdései I: fogalom, igazolások, univerzalitás és kulturális relativizmus
- B/3. Emberi jogok általános kérdései II: alanyi és intézményi oldal, jogkorlátozás formai és tartalmi tesztjei, emberi jogok magánszemélyek viszonyában
- B/4. Emberi jogok általános kérdései III: az emberi jogok védelme a nemzetközi jogban és az európai jogban (Európa Tanács, Európai Unió)
- B/5. Emberi méltósághoz való jog: kettős funkció, általános személyiségi jog
- B/6. Egyenlőség: az általános egyenlőségi szabály, a diszkrimináció tesztjei, közvetlen és közvetett diszkrimináció, esélyegyenlőség, Egyenlő Bánásmód Hatóság
- B/7. Halálbüntetés és tényleges életfogytig tartó szabadságvesztés: tendenciák, nemzetközi normák, hazai dilemmák
- B/8. Abortusz: szabályozási típusok, tendenciák, a magzat jogállása, hazai szabályozás és dilemmák
- B/9. Eutanázia: fogalmak, tendenciák, hazai szabályozás és dilemmák
- B/10. Szólásszabadság I: igazolások, tartalmi és kontextuális korlátozás, gyűlöletbeszéd, közszereplők bírálata

B/11. Szólásszabadság II: a nyomtatott sajtó szabályozása (bejelentési kötelezettség), az elektronikus média szabályozása (tartalomszabályozás), közszolgálati média intézményei, Nemzeti Média és Hírközlési Hatóság, Médiatanács

B/12. Gyülekezési szabadság: tartalma, bejelentési eljárás, jogorvoslatok, spontán gyülekezések

B/13. Egyesülési szabadság: civil szervezetek és pártok jogállása

B/14. Lelkiismereti és vallásszabadság: az állam semlegessége, a szabad vallásgyakorlás, vallási közösségek és egyházak jogállása az Alaptörvényben

B/15. Adatvédelem és információszabadság: a személyes adatok védelméhez és a közérdekű adatok nyilvánosságához való jog, Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság

B/16. Személyi szabadsághoz való jog: tartalma, szabadságelvonás és –korlátozás, habeas corpus

B/17. Tisztességes eljáráshoz való jog és a részjogosultságok

B/18. Tulajdonhoz való jog: alkotmányos tulajdonvédelem, kisajátítás és a tulajdonkorlátozás egyéb kérdései

B/19. Szociális jogok: szociális jogok alapjogi jellegének problémája, megélhetési minimum biztosítása, hajléktalanság hazai dilemmái

B/20. Kisebbségek jogai: egyéni és kollektív jogok, a nemzetiségek jogállása

B/21. Menedékjog: menedékkérők, menekültek, menedékesek, oltalmazottak jogállása, menekültügyi eljárás

2017. február 7.